

يادداشت

مسئولیت اجتماعی شرکتی
عامل تعادل اکوسیستم و اقتصاد جامعه

سیدعباس حسینی

د فعالیت اقتصادی در دنیای امروز به گونه‌ای پیش رفته است که مدیران را ملزم می‌کند تا در جهت حل مشکلات، مسائل و بهبود کیفیت زندگی کارکنان و رفع برخی نیازهای اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی جامعه پیرامون خود تلاش کنند. در واقع به علت گسترش سطح اثرگذاری سازمان‌ها و نگاه‌های اقتصادی بر جوامع و محیط زیست است که مفهوم مسئولیت اجتماعی به عنوان مفهومی مترقی در جهت توجه به جامعه‌ای که در آن فعالیت می‌کنند، برجسته شده است. امروزه نمی‌توان بدون توجه به آسیب‌های ناشی از فعالیت‌های توسعه‌ای و پیامدهای اجتماعی فعالیت‌های اقتصادی ادعای داشتن یک کسب‌وکار موفق را کرد. توجه به این موضوع عاملی است که بسیاری از شرکت‌های بزرگ را به این سمت سوق داده است که در پایان سال مالی، تنها عملکرد اقتصادی خود را ارزیابی نکنند، بلکه عملکرد اجتماعی و زیست‌محیطی خود را نیز به‌طور جدی بررسی و ارزیابی کنند.

مسئولیت اجتماعی شرکتی (Corporate social responsibility)، مسیری است که سازمان‌ها و نگاه‌های اقتصادی رویکرد خود را نسبت به جامعه پیرامون و محیط زیست و سایر ذی‌نفعان مشخص می‌کنند و ارتباط آن را با ارزش‌ها، استراتژی‌ها و ساختار تصمیم‌گیری و شیوه‌های عملیاتی خود به شکلی شفاف و قابل حسابرسی یکپارچه می‌کنند و در نتیجه فرآیندها و رویه‌های خود را بهبود می‌بخشند و به این ترتیب به صورت سیستمی خلق ارزش می‌کنند، به گونه‌ای که ثروت آفریده‌شده منجر به بهبود جامعه می‌شود. به بیان ساده‌تر، مسئولیت اجتماعی شرکتی یا سازمانی یک مدل برای مدیریت کسب‌وکار است که کمک می‌کند آن کسب‌وکار بتواند انتظارات اخلاقی، قانونی، مالی و عمومی جامعه را برآورده کند. هدف اصلی شرکت، بقا از طریق به دست آوردن مزیت و قابلیت‌های رقابتی در بازار اقتصادی است و با توجه به اینکه متمایزکردن فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی شرکت می‌تواند دشوار باشد، مکانیسم‌های مسئولیت اجتماعی قادر خواهد بود تا بقا و کارایی شرکت را تضمین کرده و پایدار نگه دارد.

مفهوم مسئولیت اجتماعی در تلفیق با فرهنگ‌های بومی کشورهای مختلف می‌تواند از غنای معنایی بیشتری هم برخوردار شود. در کشور ما یکی از سیاست‌های کلی نظام اداری ابلاغی رهبر معظم انقلاب قانون‌گرایی، اشاعه فرهنگ مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی و تکریم ارباب‌رجوع است. همچنین در اشارات دقیقی که به لزوم پیوستن‌نویسی فرهنگی و اجتماعی برای طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ اقتصادی و صنعتی داشتند، از مفهوم «پیوست عدالت اجتماعی» یاد می‌کنند. به این معنی که انتفاع گروه‌هایی از جامعه از پیشرفت، نباید به تضییع حقوق و منافع اجتماعی طب‌های دیگری از جامعه منجر شود. اگر تحقق عدالت اجتماعی را یکی از اهداف محوری حکومت اسلامی بدانیم، بنا بر آن، رعایت مسئولیت اجتماعی شرکتی در کشور ما، علاوه بر تعهد اخلاقی، نوعی وظیفه دینی و شرعی نیز به حساب می‌آید.

با وجود اینکه مفهوم مسئولیت اجتماعی در سال‌های اخیر در ایران رواج فراوانی داشته است، اما هنوز با پیاده‌سازی دقیق این مفهوم فاصله قابل توجهی حس می‌شود. شرکت‌ها در این مسیر سعی کرده‌اند برای ایفای تعهدات خود در مسائل زیست‌محیطی و اجتماعی گام‌های مؤثری بردارند اما در عمل مفهوم مسئولیت اجتماعی شرکتی، به‌طور خیره‌ای تقلیل پیدا کرده و در چارچوب فعالیت‌هایی مانند وام‌های قرض‌الحسنه، توجه به ذی‌نفعان دارای نفوذ، نذورات و وقف ... نمود یافته است. به نظر می‌رسد نبود راهنما و نقشه راه در این مسیر علت قابل توجهی است که باعث شده کسب‌وکارها و بنگاه‌های بزرگ اقتصادی از این موضوع غافل بمانند. اینجاست که نظام‌نامه‌های بومی شده متناسب با نوع فعالیت و تخصص هر دستگاه جهت روشن‌کردن مسیر مسئولیت اجتماعی اهمیت پیدا می‌کند و فرآیندی را برای بنگاه‌های اقتصادی تعریف می‌کند تا بتوان فعالان عرصه اقتصادی را با چرایی پذیرش این مفهوم همراه و همدل کرد. این مسیر کمک می‌کند مفهوم مسئولیت اجتماعی شرکتی وارد دایره اصلی و گسترده خود شود و به عنوان یکی از اجزای توسعه و پیشرفت کشور نقش آفرینی کند. همه دستگاه‌های دولتی و حکامیتی که در کار تولید و ارائه خدمات هستند، مشمول دامنه اخلاقی مسئولیت اجتماعی می‌شوند. وزارت صنعت، معدن و تجارت در هر دو سطح شرکت‌های دارای مأموریت‌های راهبری و عملیاتی، مستقیماً درگیر با موضوع و مقوله مسئولیت اجتماعی است. شرکت‌هایی که در دسته راهبری تقسیم می‌شوند، موضع‌گیری نظام‌مند در حوزه‌های متنوع برای عملکرد برتر دارند. به این معنی که آنها مشخصاً حوزه‌هایی را که معتقدند باعث افزایش عملکرد مالی شرکت می‌شود، تحت پوشش قرار می‌دهند. شرکت در فرآیندها و ساختارهای خود ملزم به رعایت مسئولیت اجتماعی می‌شود و می‌تواند شرکای قوی‌تری جذب کند. شرکت‌های دارای خضم‌شی‌های اخلاقی قوی غالباً در جست‌وجوی راه‌های سازگاری با محیط زیست از طریق برنامه‌هایی چون آیزو، برنامه‌های بازیافت، ایجاد راهکارهایی برای استفاده از ضایعات و توسعه بیشتر محصولات سبز هستند. همکاری با محیط اجتماعی معمولاً یکی دیگر از اهداف این شرکت‌هاست.

وزارت صمت از طریق نظام‌مندکردن سیاست‌های مسئولیت اجتماعی و ارزیابی و پایش و مششوق‌های عملیاتی قادر خواهد بود ریسک‌های مرتبط با مسائل اجتماعی و زیست‌محیطی را کاهش دهد و از بروز چالش‌ها و بحران‌های احتمالی جلوگیری کند. نوع مسئولیت‌های اجتماعی که وزارت صمت دنبال می‌کند، به سازمان‌ها کمک کرده تا با جوامع محلی و دیگر ذی‌نفعان همکاری و روابط مثبت‌تری برقرار کنند. وزارت صمت در حوزه رابطه معادن و محیط زیست نیز در تلاش است تا از طریق تعیین برخی ضوابط نسبت به حفظ بهتر زیستگاه‌های طبیعی و ضرورت عدم آسیب به محیط زیست کام بردارد.

سهام عمده‌ای از ناهماهنگی‌های میان معادن و محیط زیست که ممکن است منشا مشکلات بعدی باشد، استناد سازمان‌های فوق به قوانین درون‌سازمانی است که اغلب با یکدیگر همسو نیستند. بنابراین، مسئولیت اجتماعی دستگاه‌های مختلفی مانند معدن‌کاوان، سازمان منابع طبیعی و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آب‌خیزداری با وضوح چندانی تعریف و مشخص نشده است. این مشکلی است که باید به‌طور جدی در دستور حل‌وفصل قرار گیرد و لازمه آن ارتباطات چندسویه حکمرانی است.

در مجموع، نهادهای‌سازی فرهنگ مسئولیت اجتماعی اگر به شکل همه‌جانبه و با همکاری تمامی بخش‌ها صورت گیرد، نگاه به فعالیت‌های اقتصادی و توسعه نیز تغییر خواهد کرد. همچنین شرکت‌ها باید این واقعیت را بپذیرند که رعایت مسئولیت اجتماعی به معنی صرف هزینه نیست، بلکه باعث تسهیل روابط آنها با جامعه، خوش‌نامی، برندینگ و رونق کسب‌وکار می‌شود. در واقع مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها، سرمایه اجتماعی است که گذر در زمان به سرمایه مادی تبدیل خواهد شد.

عکس: امیرچندی

پژمان جوزی، رئیس انجمن صنعت ساختمان، رانت و فساد را مانع اصلی شهرسازی علمی و کارشناسی دانست

۱۷ امضای طلایی پروانه ساختمانی

شرق: «برای صدور پروانه ساختمانی ۱۷ امضای طلایی وجود دارد که بستر رانت، فساد و انحراف شهرسازی کشور از اصول و معیارهای علمی را رقم زده است». این نکته‌ای است که پژمان جوزی، رئیس انجمن صنعت ساختمان، در یک برنامه تلویزیونی به آن اشاره کرده و می‌گوید که اظهارنظرهای غیرکارشناسی درباره صنعت ساختمان به وفور انجام می‌شود و در حالی که در سایر کشورهای جهان صنعت ساختمان به سمت سقف استانداردها حرکت می‌کند، در ایران معیار کف استانداردها شده است.

در این نشست تلویزیونی، علیرضا کاظمیان، معاون معماری و شهرسازی وزارت راه و شهرسازی نیز راهکار نجات شهرسازی کشور را سپردن فضا به دست بخش خصوصی و توسعه‌گرهای متخصص دانست و تأکید کرد که وظیفه دولت و نهادهای ناظر باید به تنظیم‌گری تقلیل داده شود.

آشفته‌بازارنظام‌مهندسی ساختمان

غلامرضا کاظمیان، معاون شهرسازی و معماری وزارت راه و شهرسازی، در میزگردی که در شبکه تهران با حضور او و پژمان جوزی، رئیس انجمن صنعت ساختمان تشکیل شده بود، به سیاست‌های دولت درباره موضوع بلندمرتبه‌سازی و شهرسازی اشاره کرد و گفت: «مجموعه وزارت راه و شهرسازی بر اساس تکالیف قانونی که بر عهده دارد، به دنبال تأمین زمین مسکن و فضاهای معیشت و فضاهای خدمات و در مجموع شهر مناسب برای همه مردم است. در بحث تأمین زمین هم وزارتخانه به دنبال آن است که زمین را به حد نیاز و با الگوی مناسب تأمین کند تا بتواند مسکن و فضاهای شهری را در جای مناسب و برای همه گروه‌های هدف به‌ویژه گروه‌های کم‌درآمد و متوسط تأمین کند تا بتوانند صاحبخانه شوند و صاحبخانه بمانند. در واقع ما بنا داریم نوعی سکونت پایدار را در شهرها فراهم کنیم. در بحث بلندمرتبه‌سازی باید گفت که ذات شهر پدیده‌ای متنوع و پویاست و باید بر اساس اقتضا و مصلحت و نظرات کارشناسی به بلندمرتبه‌سازی توجه شود». در ادامه این بحث پژمان جوزی، رئیس انجمن صنعت ساختمان توضیح داد: «صنعت ساختمان به واسطه رابطه مستقیمی که با متغیرهای کلان اقتصادی دارد و ارتباط با حلقه‌های متعدد پیشین و پسین مشاغل و صنایع، اهمیت زیادی در اقتصاد کشور دارد و حدود ۱۵۰ شغل به صنعت ساختمان وابسته است که محرک رشد اقتصادی کشور است. همچنین صنعت ساختمان سهم ۳۰ درصدی در تشکیل سرمایه ثابت ناخالص کشور و سهم ۱۲ درصدی در اشتغال مستقیم داشته و بزرگ‌ترین زنجیره ارزش را در اقتصاد کشور دارد. بنابراین نجات صنعت ساختمان به معنی نجات اقتصاد کشور است.»

او در ادامه تأکید کرد: «مهم‌ترین نقشی که وزارت راه و شهرسازی می‌تواند برای نجات بازار مسکن و صنعت ساختمان ایفا کند، سروامان‌دادن به دستگاه مرتبط با صنعت ساختمان مثل نظام مهندسی ساختمان است. متأسفانه باید گفت نظام مهندسی ساختمان کشور عارضه‌های فراوانی دارد و قوانین و آیین‌نامه‌های این صنف باید به صورت ریشه‌ای اصلاح شود. نظام مهندسی ساختمان در ایران از اهداف اولیه منحرف شده و نقش تنظیم‌گری خود را از دست داده است و وزارت راه و شهرسازی باید حدود وظایف و اختیارات این نهادها را یادآوری کند.»

رئیس انجمن صنعت ساختمان همچنین گفت: «وقتی از انحراف نظام مهندسی ساختمان حرف می‌زنیم، یعنی اینکه هیئت‌مدیره این صنف صرفاً توسط اعضای این صنف انتخاب می‌شوند و بدیهی است که نامزدها برای انتخاب‌شدن توسط اعضا باید بیشترین خدمات را به اعضای خود بدهند که این مسئله بستر شکل‌گیری فساد می‌شود. این در حالی است که باید سایر صنوف دیگر را با این صنف مانند فعالان صنعت ساختمان هم در این سازمان حق انتخاب داشته باشند. یا مورد دیگر اینکه پیمانکار ساختمانی نمی‌تواند مهندس ناظر مدنظر خود را انتخاب کند. این مسئله دقیقاً شبیه وضعیتی است که یک سازمان برای شما تعیین کند چه پزشکی شما را ویزیت کند و خودتان حق انتخاب پزشک مدنظرتان را نداشته باشید.»

بلندمرتبه‌سازی لوکس‌سازی نیست

جوزی توضیح داد: «در بحث بلندمرتبه‌سازی هم باید بگوییم بسیاری تصور می‌کنند بلندمرتبه‌سازی یعنی لوکس‌سازی و خودنمایی. این در حالی است که بلندمرتبه‌سازی ریشه در تاریخ معماری این آب و خاک دارد و ما بناهای عظیمی مانند تخت جمشید را داریم و در مناطقی که ذخیره زمین مناسبی ندارد یا بافت تاریخی نیست، بلندمرتبه‌سازی کمک مهمی به افزایش عرضه مسکن به بازار است. البته باید تأکید کرد که در بحث بلندمرتبه‌سازی باید خردمندانه و کارشناسانه پیش رفت.»

او در ادامه گفت: «موضوع دیگری که در صنعت ساختمان اهمیت دارد، این است که سال‌هاست توسعه‌گر حلقه مفقوده مناسبات و تعاملات دولت و بخش خصوصی بوده و توسعه‌گر متخصص صاحب اهلیت است که می‌تواند خلق ثروت کند و دولت‌ها و حاکمیت را در درآمد پایدار شریک کند. توسعه‌گر می‌تواند زیرساخت‌ها را ایجاد کند و قدرت و تاب‌آوری مقابل ریسک را دارد و من فکر می‌کنم اهمیت توسعه‌گر در اقتصاد کشور باید شناخته شود». علیرضا کاظمیان، معاون شهرسازی و معماری وزارت راه و شهرسازی نیز درباره ضوابط بلندمرتبه‌سازی توضیح داد: «بر اساس مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، در کلان‌شهرها و شهرهای با جمعیت بالای ۲۰۰ هزار نفر ساختمان‌های بیشتر از هشت طبقه را ساختمان بلندمرتبه می‌نامند. در تهران ساختمان‌های ۱۲ طبقه و بیشتر را با احتساب پیلوت بلندمرتبه خطاب می‌کنند.»

او در ادامه گفت: «سابقه بلندمرتبه‌سازی در ایران به دهه‌های ۴۰ و ۵۰ برمی‌گردد و هم در آن زمان و هم زمان فعلی بررسی‌های متعددی درباره ملاحظات کارشناسی بلندمرتبه‌سازی انجام شده است. به صورت مشخص بعد از انقلاب اسلامی ما در سال ۱۳۶۹ اولین بار به بحث ضابطه‌مندکردن بلندمرتبه‌سازی ورود کردیم و در سال‌های بعد بازیگری‌هایی انجام شد و در آخرین اقدامی که انجام شده در سال ۹۷ ما مصوبه‌ای در شورای عالی شهرسازی و معماری کشور داریم تحت عنوان ضوابط عام بلندمرتبه‌سازی. در واقع در سال‌های گذشته تلاش شده است یک نظم و نسقی به بلندمرتبه‌سازی داده شود و هم بلندمرتبه تعریف مشخصی پیدا کند و هم آسیب‌های احتمالی مهار شود.»

پژمان جوزی، رئیس انجمن صنعت ساختمان در ادامه این بحث گفت:

خبر

صعود ارزش رمزارز خانوادگی ترامپ
در حالی که بیت‌کوین روز دوشنبه پیش از مراسم تحلیف دونالد ترامپ به بالاترین سطح تاریخی خود رسید، ارزش سکه‌های میم‌به‌نام رئیس‌جمهور آمریکا و همسرش نیز افزایش یافت. به گزارش ایسنا، سکه ترامپ که در ۱۸ ژانویه معرفی شد، در ۲۴ ساعت گذشته بین ۳۸ تا ۷۵ دلار در نوسان بود و طی دو روز ۷۰ درصد افزایش یافت. ارزش بازار سکه ترامپ حدود ۱۱ میلیارد دلار و حجم ۲۴ ساعته آن ۴۷.۴ میلیارد دلار است. سکه دیگری به نام ملانیا که توسط ملانیا ترامپ، بانوی اول معرفی شد نیز با ۵۰ درصد افزایش به ۱۱ دلار رسید. ارزش بازار ملانیا ۲.۱۳ میلیارد دلار و حجم معاملات ۴.۵۵ میلیارد دلار است. فروش محصولات برای خانواده رئیس‌جمهوری آمریکا بسیار غیرمعمول است، اما ترامپ -خارج از ریاست‌جمهوری- در فروش محصولات دیگری نیز فعالیت دارد.

گسترش منافع ارزهای رمزنگاری‌شده ترامپ در حالی اتفاق می‌افتد که انتظار می‌رود دولت ترامپ «عصر طلایی» را برای ارزهای دیجیتال آغاز کند. برخلاف نظارت‌هایی که این صنعت در دوران جو بایدن، رئیس‌جمهور سابق تجربه کرد. بیت‌کوین، بزرگ‌ترین ارز رمزنگاری‌شده جهان، در روز تحلیف، زمانی که ترامپ به عنوان چهل‌وهفتمین رئیس‌جمهور ایالات متحده سوگند یاد کرد، به رکورد جدید ۱۰۹۰۷۱ دلار رسید، اما بعداً این سودها را کاهش داد و آخرین بار با قیمت ۱۰۱،۸۶۷،۴۰ دلار معامله شد. مجموع ارزش بازار جهانی ارزهای دیجیتال در حال حاضر ۳.۴۸ تریلیون دلار برآورد می‌شود که این رقم نسبت به روز قبل ۳.۵۲ درصد کمتر شده است. در حال حاضر ۵۷.۶۷ درصد کل بازار ارزهای دیجیتال در اختیار بیت‌کوین است که ۰.۳۸ درصد افزایش روزانه را ثبت کرده است. حجم کل بازار ارزهای دیجیتال در ۲۴ ساعت گذشته ۳۰۸.۴۶ میلیارد دلار است که ۱۴.۸۵ درصد کاهش داشته است.

بانک رفاه کارگران
REFAH KARGARAN BANK

از نظر شاخص فروش در گروه بانک‌ها و موسسات اعتباری

از نظر شاخص فروش در گروه بانک‌ها و موسسات اعتباری

از نظر شاخص فروش در گروه بانک‌ها و موسسات اعتباری

دربین پانصد شرکت بزرگ کشور

از نظر شاخص فروش در گروه بانک‌ها و موسسات اعتباری

دربین ۵۰۰ شرکت بزرگ کشور

از نظر شاخص فروش در گروه بانک‌ها و موسسات اعتباری

از نظر شاخص فروش در گروه بانک‌ها و موسسات اعتباری

از نظر شاخص فروش در گروه بانک‌ها و موسسات اعتباری

از نظر شاخص فروش در گروه بانک‌ها و موسسات اعتباری

روابط عمومی بانک رفاه کارگران

مرکز جامع پاسخگویی (فرازد): ۰۲۱-۸۲۵۲۵۰۱۲

www.refah-bank.ir

[bankrefahkargaran](https://www.facebook.com/bankrefahkargaran)

[bankrefahkargaran](https://www.instagram.com/bankrefahkargaran)

[bankrefahkargaran](https://www.linkedin.com/company/bankrefahkargaran)

[bankrefahkargaran](https://www.tiktok.com/@bankrefahkargaran)